

LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 1, 2, 3, 4, 111, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹,
28, 33, 34, 40, 47, 49, 51 STRAIPSNŲ, ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO, 1 PRIEDO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 11², 27² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šis įstatymas nustato visų Lietuvos Respublikos teritorijoje, jos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe statomų, rekonstruojamų ir remontuojamų statinių esminius architektūros reikalavimus, trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimus, statybos techninio normavimo, statybinių tyrimų, statinių projektavimo, statinių projektų ir statinių ekspertizės, statybos, statybos užbaigimo, statinių naudojimo ir priežiūros, griovimo tvarką, **statinio gyvavimo ciklo skaitmeninių duomenų kūrimo, tvarkymo, valdymo, viešinimo reikalavimus**, statybos dalyvių, viešojo administravimo subjektų, statinių savininkų (ar naudotojų) ir kitų juridinių ir fizinių asmenų veiklos šioje srityje principus ir atsakomybę.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Esminiai statinio projekto sprendiniai** – statinio projekto sprendiniai, kuriais nustatoma statinio vieta žemės sklype (teritorijoje), statinio ar jo dalių paskirtis, **architektūrinė idėja**, statinio ~~laikančiosios konstrukcijos ir jų išdėstymas~~ **laikančiųjų konstrukcijų modelis (tipas)**, statinio išorės matmenys (aukštis, ilgis, plotis ir pan.), **nekilnojamojo turto kadastro objektų kiekis** ir įgyvendinami specialieji saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai ir (ar) specialieji paveldosaugos reikalavimai.“

2. Papildyti 2 straipsnį 14¹ dalimi:

„14¹. **Gyvavimo ciklas** – visuma tam tikrų procesų, sudarančių uždara raidos ciklą (planavimas, projektavimas, statyba ir naudojimas) per objekto gyvavimo laiką.“

3. Papildyti 2 straipsnį 24¹ dalimi:

„24¹. **Nacionalinis statybos informacijos klasifikatorius** – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta Lietuvos statybos informacijos klasifikavimo sistema, skirta statinių ir su jais susijusių objektų duomenims klasifikuoti ir identifikuoti, turinti šių statinių ir su jais susijusių objektų kodavimo, apibrėžties, jų papildančių sinonimų ir kitas su statybos skaitmeninimu susijusias komponentes.“

4. Pakeisti 2 straipsnio 31 dalį ir ją išdėstyti taip:

„31. **Neteisėtai išduotas statybą leidžiantis dokumentas** – statybą leidžiantis dokumentas, kompetentingų institucijų savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo išduotas pažeidžiant teisės aktų reikalavimus.“

5. Pakeisti 2 straipsnio 34 dalį ir ją išdėstyti taip:

„34. **Paskirtoji įstaiga** – Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, aplinkos ministro nustatyta tvarka Vyriausybės įgaliotos įstaigos **institucijos ar kito**

juridinio asmens paskirtas atlikti trečiosios šalies užduotis vertinant ir tikrinant statybos produktų eksploatacinių savybių pastovumą.“

6. Pakeisti 2 straipsnio 45 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**45. Projektiniai pasiūlymai** – ~~pasiūlymai, kurių tikslas – išreikšti projektuojamo statinio architektūros ir kitų pagrindinių sprendinių idėją ir kurie pateikiami kaip informacija visuomenei apie numatomą statinių projektavimą bei gali būti naudojami rengiant specialiuosius architektūros reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, specialiuosius paveldosaugos reikalavimus~~ statinio projekto pirmuoju etapu rengiamas nustatytos sudėties dokumentas, kuriame pateikiama statinio architektūros ir kitų sprendinių idėja ir kuris skirtas visuomenei informuoti apie numatomą statinių projektavimą ir (ar) statybą leidžiančiam dokumentui gauti.“

7. Pakeisti 2 straipsnio 46 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**46. Savavališka statyba** – statinio ar jo dalies statyba neturint teisės vykdyti statybos darbus ~~arba galiojančio statybą leidžiančio dokumento arba jį turint, bet kai statyba vykdoma pažeidžiant esminius statinio projekto sprendinius, kai dėl statinio projekto pakeitimų privaloma iš naujo įgyti teisę vykdyti statybos darbus.~~“

8. Papildyti 2 straipsnį 51¹ dalimi:

„**51¹. Statinio informacinis modeliavimas** – statinio ir jo aplinkos bendrinamos skaitmeninės pateikties kūrimas ir tvarkymas statinio gyvavimo ciklo procesuose.“

9. Pakeisti 2 straipsnio 55 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**55. Statinio naudojimo priežiūra** – viešojo administravimo subjekto atliekama kontrolė, kurios tikslas – nustatyti, ar statinio techninė priežiūra atitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų, taip pat normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus **ir ar statinys naudojamas vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis.**“

10. Pakeisti 2 straipsnio 61 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**61. Statinio projektas** – normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami statytojo sumanyto statinio sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai **ir (ar) jų erdviniai duomenys**), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui gauti, statybai vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma. **Kai šio įstatymo nustatyta tvarka privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą, statinio projektą sudaro 2 etapai: projektiniai pasiūlymai ir techninis darbo projektas. Statinio projekto ir jo etapų sudėtį nustato aplinkos ministras.**“

11. Pakeisti 2 straipsnio 87 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**87. Statybą leidžiantis dokumentas** – dokumentas, kuriuo kompetentinga institucija savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas pagal pateiktus projektinius pasiūlymus suteikia statytojui (užsakovui) teisę įgyvendinti statinio projektą parengus techninį darbo projektą, kai jis privalomas, ir atlikus kitus šiame įstatyme nustatytus veiksmus, vykdyti statybą.“

12. Pakeisti 2 straipsnio 89 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**89. Statybiniai tyrimai** – statinio statybos sklype ~~sklype~~ (ar, kai reikia, gretimose teritorijose), inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų sklypų (trasų) inžineriniai geodeziniai tyrimai, atliekami normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nustatyti geodezijos ir kartografijos darbai, inžineriniai geologiniai, geotechniniai ir kiti tyrimai; aplinkos, kraštovaizdžio, higieniniai tyrimai; kai rekonstruojamas ar remontuojamas esamas statinys arba pristatomas prie esamo statinio (statant arti jo) naujas statinys, taip pat esamo ir gretimų statinių, kuriems gali turėti įtakos numatomi statybos darbai, tyrimai; esamų pastatų nuosėdžių ir deformacijų stebėjimai.“

13. Papildyti 2 straipsnį 102¹ dalimi:

„**102¹. Techninis darbo projektas** – statinio projekto antruoju etapu rengiamų nustatytos sudėties dokumentų, skirtų statybos darbams vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) statytojas turi statybą leidžiantį dokumentą (kai jis privalomas) šio įstatymo nustatyta tvarka turi teisę vykdyti statybos darbus;“.

4 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Statinių klasifikavimą pagal jų naudojimo paskirtį pagal jai būdingus funkcinius, inžinerinius, socialinius, turtinių vienetų **nekilnojamojo turto kadastro objektų** kiekio, užimamo sklypo ir kitus požymius, naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo (kaip atskirus nekilnojamojo turto objektus suformuojant patalpas statinyje, statinius ir (ar) patalpas padalijant, atidalijant, sujungiant, perdalijant) tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija.“

5 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Statybos sektoriaus pažangos ir plėtros politiką pagal šiame įstatyme nustatytą kompetenciją įgyvendina Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

2. Pakeisti 11¹ straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) atlieka statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų (išskyrus architektus), pastatų energinio sertifikavimo ekspertų, statybos rangovų, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės ir statinio (jo dalies) ekspertizės rangovų veiklos priežiūrą, apimančią šių subjektų atitikties kvalifikaciniais reikalavimams tikrinimą, privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją ir dokumentus, pašalinti tikrinant nustatytas neatitiktis teikimą, **derina šio įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje nurodytas kvalifikacijos tobulinimo kursų programas**;“.

3. Pakeisti 11¹ straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo** atlieka šias funkcijas:“.

4. Pakeisti 11¹ straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) pripažįsta užsienyje įgytas statybos inžinieriaus profesines kvalifikacijas aplinkos ministro nustatyta tvarka. **Asmuo, pageidaujantis, kad statybos inžinieriaus profesinė kvalifikacija, įgyta užsienio valstybėje, būtų pripažinta Lietuvos Respublikoje, už šias paslaugas turi sumokėti Vyriausybės įgaliotai institucijai aplinkos ministro nustatytą įmoką. Nustatant šios įmokos dydį, turi būti laikomasi nuostatų, kad mokestis turi padengti ekonomiškai pagrįstas inžinieriaus profesinės kvalifikacijos pripažinimo paslaugos teikimo sąnaudas, užtikrinti pajamas, reikalingas šių paslaugų plėtrai ir kokybės gerinimui atsižvelgiant į statybos inžinierių profesinės kvalifikacijos pripažinimo paslaugų poreikį šalies rinkoje, infliaciją, kitus ekonominius ir finansinius veiksnius. Teikiamų statybos inžinierių profesinės kvalifikacijos pripažinimo paslaugų sąnaudos nustatomos pagal šių paslaugų ataskaitinius metinius duomenis ir argumentuotas išlaidas. Įmoką už profesinės kvalifikacijos pripažinimo paslaugas nustatant pirmą kartą, šios paslaugos teikimo sąnaudos nustatomos lyginant jas su panašios paslaugos sąnaudomis**;“.

5. Pakeisti 11¹ straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) kuria, tvarko, plėtoja priemones, ~~ir (ar) paslaugas~~ **ir (ar) informacines sistemas**, reikalingas statybos sektoriui skaitmeninti, statinio informacinio modeliavimo metodų taikymo plėtrai, jų naudai vertinti ir stebėti;“.

6. Papildyti 11¹ straipsnio 2 dalį 11¹ punktu:

„11¹) **aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina statinio projekto (dalies) ekspertizės aktų, statinio (dalies) ekspertizės aktų, statybos srityje parengtų teismo ekspertizės aktų atitiktį teisės aktų reikalavimams ir juose pateiktų išvadų pagrįstumą**;“.

7. Pakeisti 11¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vyriausybės įgalios ~~įstaigos~~ **institucijos ar kito juridinio asmens** funkcijos, nurodytos šio straipsnio 2 dalyje, finansuojamos valstybės biudžeto lėšomis, pajamomis, gautomis iš įstaigos vykdomos veiklos, fizinių ar juridinių asmenų teikiamos paramos, kitomis teisėtai gautomis lėšomis.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 11² straipsniu

Papildyti Įstatymo antrąjį skirsnį 11² straipsniu:

„11² straipsnis. Statinio gyvavimo ciklo skaitmeninių duomenų kūrimo, tvarkymo, valdymo, viešinimo reikalavimai

1. Šiame įstatyme ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais statinio gyvavimo cikle kuriami, tvarkomi, valdomi ir viešinami duomenys skaitmenine forma.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato šio straipsnio 1 dalyje nurodytų skaitmeninių duomenų kūrimo, tvarkymo, viešinimo, valdymo, duomenų struktūros reikalavimus. Nustatydamą šiuos reikalavimus, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina Nacionalinį statybos informacijos klasifikatorių, nustato atvejus ir tvarką, kai skaitmeniniai duomenys kuriami, tvarkomi, valdomi taikant skaitmeninimą ir skaitmenizavimą, statinio informacinį modeliavimą ir Nacionalinį statybos informacijos klasifikatorių.

3. Nacionalinis statybos informacijos klasifikatorius tvarkomas, plėtojamas naudojantis Nacionalinio statybos informacijos klasifikatoriaus informacine sistema, kurios valdytoja yra Lietuvos respublikos aplinkos ministerija, o tvarkytojas paskiriamas aplinkos ministro tvirtinamuose šios informacinės sistemos nuostatuose.

4. Nacionalinio statybos informacijos klasifikatoriaus tvarkytojo funkcijos finansuojamos iš Aplinkos ministerijai atitinkamais metais patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.“

7 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Eiti ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, turi teisę Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti fiziniai asmenys, nenurodyti šio straipsnio 7 dalyje, – atestuoti architektai (išskyrus statinio statybos vadovo, statinio specialųjų statybos darbų vadovo pareigas) ir statybos inžinieriai (išskyrus statinio projekto architektūrinės dalies vadovo, statinio projekto architektūrinės dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas). Šias pareigas siekiantiems eiti asmenims taikomą kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras, vadovaudamasis šio straipsnio 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ir 18 dalyse ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytais reikalavimais. ~~Atestavimą, išskyrus architektų atestavimą, atlieka Vyriausybės įgaliota įstaiga. Architektų atestavimą atlieka Lietuvos Respublikos architektų rūmai (toliau – atestavimą atliekanti organizacija)~~ **Atestavimą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija ar kitas juridinis asmuo, išskyrus architektų atestavimą, kuri atlieka Lietuvos Respublikos architektų rūmai (toliau – atestavimą atliekanti organizacija).**“

2. Pakeisti 12 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Priėmus sprendimą išduoti kvalifikacijos atestatą ar teisės pripažinimo dokumentą, jis išduodamas ne vėliau kaip per 30 darbo dienų (jeigu aplinkos ministras nenustato kito termino) nuo visų dokumentų kvalifikacijos atestatui ar teisės pripažinimo dokumentui gauti gavimo atestavimą atliekančioje organizacijoje dienos. Kvalifikacijos atestatas ir teisės pripažinimo dokumentas išduodami neterminuotam laikui. Asmenys, gavę kvalifikacijos atestatą, ne rečiau kaip kas 5 metai privalo tobulintis kvalifikacijos tobulinimo kursuose išklausydami ne mažiau kaip 20 valandų paskaitų pagal aukštųjų mokyklų, asociacijų, sąjungų ar mokymo įstaigų patvirtintas mokymo programas, suderintas su ~~Aplinkos ministerija~~ **atestavimą atliekančia organizacija** jos nustatyta tvarka. Kvalifikacijos tobulinimą patvirtinantys dokumentai pateikiami atestavimą atliekančiai organizacijai šios organizacijos nustatyta tvarka.“

3. Pakeisti 12 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„19. Eiti branduolinės energetikos objekto statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, turi teisę atestuoti architektai ir statybos inžinieriai. Šias pareigas einantiems asmenims taikomą kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir kvalifikacijos atestatų galiojimo

panaikinimo tvarką, egzaminų programas, suderinęs su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, nustato aplinkos ministras, vadovaudamasis šio straipsnio 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ir 18 dalyse nustatytais reikalavimais. Atestavimą atlieka Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

4. Papildyti 12 straipsnį 21¹ dalimi:

„21¹. Asmenys, siekiantys būti įrašyti į teismo ekspertų sąrašą ir teikti teismo ekspertizės paslaugas Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo nustatyta tvarka, turi būti atestuoti architektai ar statybos inžinieriai, turinys teisę eiti ypatingųjų ir (ar) neypatingųjų statinių projekto ekspertizės vadovo, projekto dalies ekspertizės vadovo, statinio ekspertizės vadovo, statinio dalies ekspertizės vadovo pareigas.“

5. Pakeisti 12 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. Vyriausybės įgaliota įstaiga institucija ar kitas juridinis asmuo aplinkos ministro nustatyta tvarka šviečia, konsultuoja fizinius ir juridinius asmenis ir nagrinėja prašymus, skundus statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų kvalifikacinių reikalavimų, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo klausimais, atlieka šių vadovų atitikties kvalifikaciniais reikalavimams stebėseną.“

8 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) šio įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais gauti statybą leidžiantį dokumentą ir (ar) įgyti teisę vykdyti statybos darbus;“.

2. Pakeisti 14 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) užsakyti (arba pavesti, kad tai padarytų rangovas) nustatyta tvarka atlikti pastatyto statinio ar nutiestų inžinerinių tinklų ir komunikacijų geodezines nuotraukas normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nustatytus geodezijos ir kartografijos darbus;“.

3. Pakeisti 14 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) kai statyba vykdoma ūkio ar mišriu būdu, leisti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnams bei statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų pareigūnams, statinio projektuotojo įgaliotiems asmenims (kai tai susiję su jų pareigų vykdymu) netrukdomiems patekti į statybvietais, statomus (rekonstruojamus, remontuojamus) ar griaujamus statinius (juose esančius butus), šiame punkte nurodytų asmenų reikalavimu pateikti visus statybos dokumentus;“.

4. Pakeisti 14 straipsnio 1 dalies 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13) kai statinio statybai nereikia statybą leidžiančio dokumento, įgyti teisės vykdyti statybos darbus, iki statybos pradžios gauti žemės sklypo bendraturčių rašytinius sutikimus (susitarimus) arba besiribojančių žemės sklypų savininkų ar valdytojų rašytinius sutikimus, jeigu tokie sutikimai (susitarimai) privalomi pagal teisės aktų reikalavimus;“.

5. Pakeisti 14 straipsnio 1 dalies 15 punktą ir jį išdėstyti taip:

„15) kai statinio statybai nereikia statybą leidžiančio dokumento įgyti teisės vykdyti statybos darbus, iki statybos pradžios dėl statinio statybos kitų statinių apsaugos zonose arba kitose teritorijose, kuriose taikomi teisės aktuose nustatyti norminiai atstumai iki kitų statinių ar kitokie teisės aktuose nustatyti statinių statybos ribojimai dėl kitų (esamų) statinių, gauti tų statinių savininkų arba statinių valdytojų, naudotojų sutikimus, kai jie įgalioja tokius sutikimus suteikti. Kai pastato (patalpos, patalpų) ar kito statinio paskirties keitimui nėra reikalingas statybą leidžiantis dokumentas nereikia įgyti teisės vykdyti statybos darbus ir atliekami statinio paprastojo remonto darbai arba neatliekami jokie statybos darbai, tokius sutikimus privaloma gauti iki pastato (patalpos, patalpų) ar kito statinio paskirties pakeitimo;“.

6. Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) pasirinkti statybos organizavimo būdą: rangos, ūkio ar mišrų (dalį darbų atliekant rangos, dalį – ūkio būdu), kuris neprieštarautų šiam įstatymui ir jo įgyvendinamiesiems teisės aktams. Ūkio ar mišrų statybos organizavimo būdą turi teisę pasirinkti fiziniai ir juridiniai asmenys, atliekantys

statinių paprastąjį remontą, fiziniai asmenys, statantys naują, rekonstruojantys, remontuojantys ar griauinantys vieną vieno buto iki 300 m² statinio projekte nurodyto statinio bendrojo ploto gyvenamąjį namą ar nesudėtingąjį statinį ir **iki 300 m² statinio bendrojo ploto** jų priklausinius viename žemės sklype;“.

9 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) ~~statybinius inžinerinius geodezinius tyrimus~~ **normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nustatytus geodezijos ir kartografijos darbus** – Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose **geodezijos ir kartografijos įstatyme** nurodyti ~~fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos~~;“.

10 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų juridinių asmenų, kitų užsienio organizacijų ar jų padalinių kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų galiojimo panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras, vadovaudamasis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytais reikalavimais. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

2. Pakeisti 17 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) neturi būti pradėtas bankroto procesas (šią informaciją patikrina Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**), kreiptasi į teismą dėl kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ar kitokio apribojimo;“.

3. Papildyti 17 straipsnio 5 dalį 3¹ punktu:

„3¹) **pateikti duomenis statinio projekto ekspertizės akto registravimui Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“**.“

4. Papildyti 17 straipsnio 6 dalį 3¹ punktu:

„3¹) **pateikti duomenis statinio ekspertizės akto registravimui Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“**.“

5. Pakeisti 17 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Branduolinės energetikos objekto statinių projekto ekspertizės rangovams ir statinio ekspertizės rangovams taikomą kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų galiojimo panaikinimo tvarką, suderinusi su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, nustato Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytais reikalavimais. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

6. Pakeisti 17 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Ypatingųjų ar neypatingųjų statinių, esančių kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, statinių projektų ekspertizės rangovų ir statinio ekspertizės rangovų kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo tvarką, suderinęs su kultūros ministru, nustato aplinkos ministras, laikydamasis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

11 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) neturi būti pradėtas bankroto procesas (šią informaciją patikrina Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**), kreiptasi į teismą dėl kvalifikacijos atestato galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo ar kitokio apribojimo;“.

2. Pakeisti 18 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems juridiniams asmenims, kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniams taikomą kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų galiojimo panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras, laikydamasis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

3. Pakeisti 18 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Branduolinės energetikos objekto statinių statybos rangovams taikomus kvalifikacinius reikalavimus, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų galiojimo panaikinimo tvarką, suderinusi su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, nustato Vyriausybės įgaliota institucija, laikydamasi šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų. **Būti branduolinės energetikos objekto statinių statybos rangovais gali asmenys, įgiję ypatingųjų statinių statybos rangovo kvalifikaciją.** Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija **ar kitas juridinis asmuo**.“

4. Pakeisti 18 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Ypatingųjų ar neypatingųjų statinių, esančių kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, statybos rangovų kvalifikacijos atestatų išdavimo ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo tvarką, išduoto kvalifikacijos atestato ir teisės pripažinimo dokumento keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo tvarką, suderinęs su kultūros ministru, nustato aplinkos ministras, laikydamasis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų. **Būti ypatingųjų ar neypatingųjų statinių, esančių kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje, statybos rangovu gali asmenys įgiję ypatingųjų statinių statybos rangovo kvalifikaciją.** Atestavimą ir teisės pripažinimą atlieka Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

5. Pakeisti 18 straipsnio 7 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) pradėti statinio statybos darbus tik po to, kai statytojas (užsakovas) pateikė statybą leidžiantį dokumentą **(kai jis privalomas)** bei statinio projektą, **šio įstatymo nustatyta tvarka pranešė apie statybos pradžią, įgijo teisę vykdyti statybos darbus** ir pagal aktą perdavė statybviетę (o rangovas ją priėmė);“.

6. Pakeisti 18 straipsnio 8 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) gauti iš statytojo (užsakovo) šio įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą, **informaciją apie statytojo (užsakovo) teisę vykdyti statybos darbus**, statinio tyrimų dokumentus, statinio projektą, prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus, statytojo (užsakovo) rangovui perduodamų statybos produktų dokumentus, kuriuos rengia ir išduoda statybos produktų gamintojas pagal šių produktų teikimo Lietuvos Respublikos rinkai ar tiekimo jai reikalavimus nustatančius teisės aktus, statytojo (užsakovo) rangovui perduodamų įrenginių kokybę patvirtinančius dokumentus ir kitą informaciją, reikalingą rangos sutarties sąlygoms vykdyti;“.

12 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo** aplinkos ministro nustatyta tvarka šviečia, konsultuoja fizinius ir juridinius asmenis ir nagrinėja prašymus, skundus statinių projektuotojų, statybos rangovų, statinio projekto ekspertizės ir statinio ekspertizės rangovų, statinio statybos techninių prižiūrėtojų, statinio statybos techninės priežiūros rangovų kvalifikacinių

reikalavimų, kvalifikacijos atestatų ir kilmės valstybėje turimos teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo klausimais, atlieka statinių projektuotojų, statybos rangovų, statinio projekto ekspertizės ir statinio ekspertizės rangovų, statinio statybos techninių prižiūrėtojų, statinio statybos techninės priežiūros rangovų atitikties kvalifikaciniais reikalavimams stebėseną.“

13 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 24 straipsnio 1 dalį 13 punktu:

„13) naujo nekilnojamojo turto kadastro objekto formavimo projektas – formuojant naują, pertvarkant esamą šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka užbaigto statyti pastato (patalpos, patalpų) ar statinio nekilnojamojo turto kadastro objektą, atliekant nekilnojamojo daikto padalijimą, atidalijimą, sujungimą, perdalijimą, patalpų amalgamaciją, kai atliekami statinio paprastojo remonto darbai arba statybos darbai neatliekami.“

2. Pakeisti 24 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Statinio projektas turi būti parengtas, kai privaloma gauti šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodytus statybą leidžiančius dokumentus, taip pat kai šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodytiems krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomiems statiniams statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas, išskyrus daugiabučių namų ar viešųjų pastatų kapitalinio remonto projektus, kurie turi būti parengti visais atvejais, ir šio įstatymo 27 straipsnio 1¹ dalyje nurodytais atvejais. Statinių griovimo projektai vykdančios teismų sprendimus ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomuosius nurodymus rengiami tik aplinkos ministro nustatytais atvejais. Statinio projektas rengiamas vadovaujantis privalomaisiais statinio projekto rengimo dokumentais (atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo, poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, sprendimu dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių (kai pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros); poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentais (jeigu atliekamos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros); teritorijų planavimo dokumentais, žemėtvarkos planavimo dokumentais, nuosavybės teisę ar kitokias teises į žemę (statybos sklypą) patvirtinančiais dokumentais arba, įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, Vyriausybės nutarimais, kuriais patvirtinti ypatingos valstybinės svarbos projekto specialieji planai ir pradėtos žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros; techninė užduotimi; žemės sklypo (teritorijos) ir statinio statybinių tyrimų (jeigu juos atlikti privaloma arba jie atlikti) dokumentais; kultūros paveldo tyrimų (jeigu juos atlikti privaloma) medžiaga; ~~projektiniais pasiūlymais (kai juos rengti privaloma aplinkos ministro nustatytais atvejais) (esminiai statinio projekto sprendiniai turi atitikti projektinius pasiūlymus);~~ specialiaisiais reikalavimais (jeigu jie gauti); prisijungimo sąlygomis); galiojančiais teisės aktais.“

3. Pakeisti 24 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Specialiesiems reikalavimams gauti, išskyrus atvejus, kai jie gaunami atlikus visuomenės informavimą apie projektinius pasiūlymus pagal šio įstatymo 37 straipsnio nuostatas, statytojas (užsakovas) pateikia savivaldybės merui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui) administracijos valstybės tarnautojui, atliekančiam savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas (toliau – savivaldybės vyriausiasis architektas), prašymą ir:

1) aplinkos ministro nustatytą užpildytą formą su žemės sklypo ir statinio (statinių grupės) duomenimis;

2) projektinius pasiūlymus (jeigu jie buvo rengti), suderintus su šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 13 ir 15 punktuose nurodytais asmenimis, o atvejais, nenustatytais šio įstatymo 37 straipsnyje, šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 13 ir 15 punktuose nurodytų asmenų sutikimus.“

4. Pakeisti 24 straipsnio 6 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„6. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas vyriausiasis architektas, gavę gavęs šio straipsnio 4 dalyje nurodytus duomenis, per 3 darbo dienas pateikia aplinkos ministro patvirtintos formos paraiškas.“

5. Pakeisti 24 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus, specialiuosius architektūros reikalavimus nagrinėja, derina, jeigu reikia, šiuos reikalavimus nustačiusioms institucijoms siūlo pakeisti (siekdamas rasti sprendimą, tenkinantį statytojo (užsakovo), trečiųjų asmenų, visuomenės, savivaldybės ir valstybės interesus) savivaldybės ~~meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas~~ **vyriausiasis architektas**. Jeigu dėl specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų **pakeitimo** neiškyla poreikis kreiptis į juos išdavusias institucijas ~~dėl jų pakeitimo~~, specialieji reikalavimai išduodami per 3 darbo dienas nuo specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ir specialiųjų architektūros reikalavimų gavimo dienos. Jeigu savivaldybės ~~meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas~~ **vyriausiasis architektas** priima sprendimą teikti siūlymus dėl specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų ar specialiųjų architektūros reikalavimų pakeitimo, šie reikalavimai turi būti suderinti per 3 darbo dienas nuo jų gavimo dienos. Jeigu per šį terminą savivaldybės ~~merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui~~ **vyriausiajam architektui** pavyksta suderinti specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, specialiuosius saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimus ar specialiuosius architektūros reikalavimus su juos išdavusiomis institucijomis, specialieji reikalavimai išduodami per 3 darbo dienas nuo suderintų specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų, specialiųjų architektūros reikalavimų gavimo dienos. Jeigu šių reikalavimų suderinti nepavyksta, savivaldybės ~~meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas~~ **vyriausiasis architektas** perduoda ginčą dėl specialiųjų reikalavimų suderinamumo nagrinėti savivaldybės mero sudarytai komisijai. Išnagrinėjus ginčą, savivaldybės ~~meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas~~ **vyriausiasis architektas** išduoda specialiuosius reikalavimus per 3 darbo dienas nuo ginčą išsprendusios institucijos sprendimo priėmimo dienos.“

6. Pakeisti 24 straipsnio 9 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) siūlyti savivaldybės ~~merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui~~ **vyriausiajam architektui** išduoti specialiuosius reikalavimus vadovaujantis šios komisijos suderintais specialiaisiais paveldosaugos reikalavimais, specialiaisiais saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimais ir (ar) specialiaisiais architektūros reikalavimais;“.

7. Papildyti 24 straipsnį 11¹ dalimi:

„11¹. Išduoti specialiuosius architektūros reikalavimus statinio projektui neprivaloma, išskyrus Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus.“

8. Pakeisti 24 straipsnio 21 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) šio įstatymo 27 straipsnio 9 ~~ir 10 dalyse~~ **dalyje** nurodyti statinio projektą tikrinantys subjektai, kai pagal šio įstatymo 27¹ straipsnyje nurodytą kompetenciją jie privalėjo tikrinti statinio projektą. Šiuo atveju statinio projektą tikrinantys subjektai atsako už statinio projekto atitiktį nustatytiems reikalavimams, kiek tai susiję su šio įstatymo 27¹ straipsnyje nurodyta jų kompetencija.“

9. Pakeisti 24 straipsnio 23 dalį ir ją išdėstyti taip:

„23. Specialieji reikalavimai ir prisijungimo sąlygos galioja 5 metus nuo jų išdavimo dienos, jeigu ~~statybą leidžiantis dokumentas negautas statytojas (užsakovas) neįgijo teisės vykdyti statybos darbus. Gavus statybą leidžiantį dokumentą įgijus teisę vykdyti statybos darbus~~, specialieji reikalavimai ir prisijungimo sąlygos galioja iki statybos užbaigimo procedūrų užbaigimo dienos.“

10. Pakeisti 24 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio projektai turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo tą dieną, kai buvo išduoti specialieji reikalavimai. Praėjus 5 metams po specialiųjų reikalavimų išdavimo dienos ir tais atvejais, kai specialieji reikalavimai nebuvo išduoti, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio projektai turi atitikti Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo ~~prašymo gauti statybą leidžiantį dokumentą, kuris buvo priimtas, pateikimo~~ **pranešimo apie statybos pradžią užregistravimo** dieną.“

Jeigu statinio projektas buvo pradėtas rengti iki Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įsigaliojimo, jis turi atitikti Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytus reikalavimus. Šiuo atveju, kai buvo išduoti specialieji reikalavimai, statytojas (užsakovas) kreipiasi į savivaldybės merą (jo įgaliotą savivaldybės administracijos valstybės tarnautoją) **vyriausiąjį architektą** dėl specialiųjų reikalavimų, atitinkančių Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus, gavimo. Kai teisės aktų numatytais atvejais yra privaloma parengti statinio projektą, tačiau nėra privaloma gauti statybą leidžiantį dokumentą **igyti teisę vykdyti statybos darbus**, statinio projektas turi atitikti normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus, kurie galiojo statinio projektavimo darbų rangos sutarties pasirašymo dieną.“

14 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Statinio projektas iki ~~statybą leidžiančio dokumento gavimo~~ **pranešimo apie statybos pradžią pateikimo** turi būti patvirtintas statytojo (užsakovo) (tik tuo atveju, kai pagal šio įstatymo 34 straipsnio nuostatas yra privaloma pateikti statinio projekto ekspertizės aktą, kuriame nurodyta, kad statinio projektą galima tvirtinti).“

15 straipsnis. Šeštojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti šeštojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„ŠEŠTASIS SKIRSNIS

STATYBĄ LEIDŽIANTYS DOKUMENTAI. **TEISĖ VYKDYTI STATYBOS DARBUS.**
STATYBOS UŽBAIGIMAS“.

16 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą – ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato kapitaliniam remontui (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose remontuojamą ypatingąjį ir neypatingąjį statinį), atliekamam ~~mieste~~, konservacinio prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, aplinkos ministro nustatytais atvejais – kitoje teritorijoje, kai keičiama pastato išvaizda, ~~taip pat kai atliekant šių pastatų kapitalinį remontą įrengiamos, pertvarkomos, išmontuojamos pastato dujų, šildymo ar elektros bendrosios inžinerinės sistemos, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti; kultūros paveldo statinio kapitaliniam remontui; statinio kapitaliniam remontui, kai keičiama statinio ar patalpų paskirtis (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose remontuojamą ypatingąjį, neypatingąjį ir nesudėtingąjį statinį); statinio kapitaliniam remontui, kai formuojamas naujas arba pertvarkomas esamas nekilnojamojo turto kadastro objektas (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose remontuojamą ypatingąjį, neypatingąjį ir nesudėtingąjį statinį); ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato, nesudėtingojo statinio kapitaliniam remontui kultūros paveldo objekto teritorijoje arba kultūros paveldo vietovėje kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatytais atvejais;“.~~

2. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) leidimas atlikti statinio paprastąjį remontą – branduolinės energetikos objekto statinių paprastajam remontui; kultūros paveldo statinio paprastajam remontui, kai keičiama statinio išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai sutvarkyti stichinės nelaimės sukeltus padarinius; ~~įrengiant, pertvarkant, išmontuojant pastato dujų, šildymo ar elektros bendrąsias inžinerines sistemas (išskyrus vienbutį gyvenamąjį namą ir pagalbinio ūkio paskirties statinį, nesudėtingąjį statinį);~~ aplinkos ministro nustatytais atvejais statinio paprastajam remontui ~~mieste~~, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros ir aplinkos ministrų nustatytais atvejais kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje ar kitoje teritorijoje – kai keičiama pastato išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti;“.

3. Papildyti 27 straipsnio 1 dalį 6¹ punktu:

„6¹) leidimas formuoti naują, pertvarkyti esamą šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka užbaigto statyti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio nekilnojamojo turto kadastro objektą, atliekant nekilnojamojo daikto padalijimą, atidalijimą, sujungimą, perdalijimą, patalpų amalgamaciją, kai atliekami statinio paprastojo remonto darbai arba statybos darbai neatliekami;“.

4. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) leidimas nugriauti statinį – ypatingojo ~~ar neypatingojo~~ statinio griovimui, išskyrus atvejus, kai statinys griauamas vykdant teismo sprendimą ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomąjį nurodymą, griauamas krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose esantis ypatingasis ~~ir neypatingasis~~ statinys arba nedarant fizinės įtakos kitiems savininkams priklausančio turto būklei išardomos (pašalinamos) statinio dalys, likusios po statinio avarijos ar stichinės nelaimės, pašalinamos sunykusio, sugriuvusio statinio likusios dalys; ~~nugriauamas atskirai stovintis neypatingasis statinys, pastatytas ne anksčiau kaip prieš 50 metų ir nepatenkantis į kultūros paveldo objekto teritoriją ar kultūros paveldo vietovę; neypatingojo statinio, pastatyto anksčiau kaip prieš 50 metų arba patenkančio į kultūros paveldo objekto teritoriją ar kultūros paveldo vietovę, griovimui;~~“.

5. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) leidimas nugriauti statinį – ypatingojo ~~ar neypatingojo~~ statinio griovimui, išskyrus atvejus, kai statinys griauamas vykdant teismo sprendimą ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomąjį nurodymą, griauamas krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose esantis ypatingasis ~~ir neypatingasis~~ statinys arba nedarant fizinės įtakos kitiems savininkams priklausančio turto būklei išardomos (pašalinamos) statinio dalys, likusios po statinio avarijos ar stichinės nelaimės, pašalinamos sunykusio, sugriuvusio statinio likusios dalys; ~~nugriauamas atskirai stovintis neypatingasis statinys;~~“.

6. Papildyti 27 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas, bet privaloma pranešti savivaldybės administracijai apie statybos pradžią ir pateikti šio įstatymo 27² straipsnio 7 dalyje nurodytus dokumentus šiais atvejais:

1) aplinkos ministro nustatytais atvejais ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato kapitaliniam ar paprastajam remontui (išskyrus krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose remontuojamą ypatingąjį ir neypatingąjį statinį), atliekamam mieste, kai keičiama pastato išvaizda, taip pat kai atliekant šių pastatų kapitalinį ar paprastąjį remontą įrengiamos, pertvarkomos, išmontuojamos pastato dujų, šildymo ar elektros bendrosios inžinerinės sistemos, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti;

2) kitos (fermų, ūkio, šiltnamių) paskirties naujo pastato statybai kaimo gyvenamosiose vietovėse žemės ūkio paskirties žemėje pagal tipinį statinio projektą, jei savivaldybės administracija tokį projektą patvirtino aplinkos ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis;

3) neypatingojo statinio griovimui, išskyrus atvejus, kai statinys griauamas vykdant teismo sprendimą ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomąjį nurodymą, griauamas krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose esantis neypatingasis statinys arba nedarant fizinės įtakos kitiems savininkams priklausančio turto būklei išardomos (pašalinamos) statinio dalys, likusios po statinio avarijos ar stichinės nelaimės, pašalinamos sunykusio, sugriuvusio statinio likusios dalys, nugriauamas atskirai stovintis neypatingasis statinys.“

7. Pakeisti 27 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Statybą leidžiančius dokumentus, ~~išskyrus šio straipsnio 3 dalyje ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytus dokumentus,~~ išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Kai išduodamas statybą leidžiantis dokumentas statyti laikinąjį statinį, jame nurodomas šio statinio naudojimo terminas. Laikinių statinių naudojimo termino nustatymo sąlygas ir tvarką nustato aplinkos ministras.“

8. Pakeisti 27 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. ~~Statybą leidžiančius dokumentus Savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo išduotą statybą leidžiančių dokumentų Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe, taip pat statybą leidžiančių dokumentų, išduotą įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus ir leidimus testuoti sustabdytą statybą išduoda, naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybai pajūrio juostoje teisėtumą privalomai tikrina~~ Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos. Šiais atvejais Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo patikrinimą inicijuoja per 5 darbo dienas nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo. Statybą leidžiančius dokumentus naujų ypatingųjų ir neypatingųjų statinių statybai pajūrio juostoje išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatymo ir aplinkos ministro nustatyta tvarka.“

9. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitinkamas statinio projektas (**projektiniai pasiūlymai**) ir jo ~~elektroninė skaitmeninė~~ versija arba tik statinio projekto ~~elektroninė skaitmeninė~~ versija, pasirašyta elektroniniu parašu privalančių jį pasirašyti asmenų, – aplinkos ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis; ~~jeigu statinio projektas sudarytas iš atskirų dalių, pateikiamos bendroji, architektūrinė (kai ši dalis privaloma), sklypo sutvarkymo (kai ši dalis privaloma), susisiekimo (kai ši dalis privaloma), kultūros paveldo tvarkybos (su leidimu atlikti tvarkomuosius paveldosaugos darbus, kai ši dalis privaloma) dalys ir (ar) jų kompiuterinis įrašas;“.~~

10. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) ~~statinio projekto ekspertizės aktas (kai statinio projekto ekspertizė privaloma pagal šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalį)~~ **nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos išvada arba regioninės architektūros tarybos rekomendacija ar išvada, kai tai taikoma pagal Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo 12 straipsnio 2 ir 3 dalis ar šio straipsnio 9¹ dalį;**“.

11. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) statybos techniniuose reglamentuose nurodytų subjektų rašytiniai pritarimai ~~statinio projektui~~ **projektiniams pasiūlymams** statybos techniniuose reglamentuose nustatytais atvejais;“.

12. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) **šio straipsnio 18 ir 19 dalyse nustatytais atvejais** dokumentas, patvirtinantis šio įstatymo 1 priede nurodytos įmokos už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą, ir dokumentai, pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį, – savavališkos statybos atveju;“.

13. Pripažinti netekusiu galios 27 straipsnio 5 dalies 13 punktą.

~~13) sanitarinės apsaugos zonos ribų planas arba kitas brėžinys, kuriame pažymėtos sanitarinių apsaugos zonų ribos, kai sanitarinės apsaugos zonos ribas dėl statytojo vykdomos ar numatomos vykdyti ūkinės veiklos privaloma nustatyti pagal teisės aktų reikalavimus;~~

14. Pripažinti netekusiu galios 27 straipsnio 5 dalies 15 punktą.

~~15) statinio projekto priėmimo perdavimo aktas;~~

15. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalies 16 punktą ir jį išdėstyti taip:

„16) dokumentas, patvirtinantis atlyginimo už teisės statyti valstybinėje žemėje sumokėjimą ~~į valstybės biudžetą, kai toks mokėjimas numatytas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 9¹ straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse~~ **kai valstybinės žemės patikėtinis yra statybą leidžiantį dokumentą išduodanti institucija, statytojo prašymas pritarti valstybinėje žemėje statyti ir (ar) rekonstruoti statinius kartu su statybą leidžiančiu dokumentu, jei šis pritarimas nebuvo gautas iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo dienos.**“

16. Pakeisti 27 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Jeigu pateikti ne visi statybą leidžiančiam dokumentui išduoti privalomi dokumentai ir (ar) vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatomis nepasirašyta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis, **kai ji privaloma nesumokėta savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, kai ją privaloma sumokėti**, ar prašantis išduoti statybą leidžiantį dokumentą asmuo negali įgyvendinti statytojo teisės pagal šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktuose nustatytus reikalavimus, ar nepateikta informacija, patvirtinanti apie žyminio mokesčio

už statybą leidžiančio dokumento išdavimą sumokėjimą, Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ įregistruotas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą nepriimamas ir apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nustatytą atvejį) nuo prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą įregistravimo dienos pasinaudojant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema „Infostatyba“ pranešama prašymą teikusiam asmeniui.“

17. Pakeisti 27 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 ~~dalies dalyje 1, 2, 3~~ punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina:

1) savivaldybės administracija;

2) saugomų teritorijų direkcijos;

3) Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos;

4) Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;

~~5) Radiacinės saugos centras;~~

~~6) 5) susisiekimo ministro įgaliotos valstybės institucijos ar įstaigos, valstybės įmonės, atsakingos už geležinkelių transporto eismo ir eismo keliuose saugą;~~

~~7) 6) Aplinkos apsaugos agentūra;~~

~~8) 7) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba;~~

9) 8) inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų, prie kurių prijungiami sklypo ar kiti inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos, savininkai, valdytojai ar naudotojai;

9) Lietuvos kariuomenės vadas;

10) Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos;

11) Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos;

12) Lietuvos Respublikos energetikos ministerija;

13) Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos;

14) Lietuvos transporto saugos administracija;

15) Klaipėdos ar Šventosios valstybinių jūrų uostų direkcijos.“

18. Pakeisti 27 straipsnio 9¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„9¹. Jeigu savivaldybės administracija tikrindama statinio projektą nustato, kad gali būti pažeisti esminiai statinio architektūros reikalavimai, nurodyti šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje, savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas gali prašyti regioninės architektūros tarybos, sudaromos Architektūros įstatyme nustatyta tvarka, Jeigu, atsižvelgiant į statinio reikšmingumą, savivaldybės vyriausiasis architektas, tikrinant projektinius pasiūlymus, nusprendžia, kad reikalinga regioninės architektūros tarybos, sudaromos Architektūros įstatyme nustatyta tvarka, išvada, jis kreipiasi į regioninę architektūros tarybą su prašymu įvertinti ir pateikti išvadą, ar statinio projektas **projektiniai pasiūlymai** atitinka šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies reikalavimus. Šiuo atveju regioninės architektūros tarybos išvados parengimas finansuojamas Architektūros įstatyme nustatyta tvarka.“

19. Pripažinti netekusia galios 27 straipsnio 10 dalį.

10. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4–12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina savivaldybės administracija, kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Savivaldybių administracijos paveldosaugos padaliniai tikrina statinio projektų atitiktį nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojantiems teisės aktams, kai tvarkomieji statybos darbai projektuojami savivaldybės tarybos saugomais paskelbtuose kultūros paveldo objektuose, saugomais paskelbtuose kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose esančiuose statiniuose (išskyrus ten esančius regioninio ir nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo objektus, valstybės saugomus kultūros paveldo objektus, paminklus). Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos tikrina statinio projektų atitiktį nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojantiems teisės aktams, kai tvarkomieji statybos darbai projektuojami valstybės saugomais paskelbtuose objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, regioninio bei nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros

paveldo objektuose ir jų teritorijose, valstybės saugomomis paskelbtose kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose (išskyrus ten esančius savivaldybės tarybos saugomais paskelbtus kultūros paveldo objektus), regioninio bei nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose (išskyrus ten esančius savivaldybės tarybos saugomais paskelbtus kultūros paveldo objektus), kultūriniuose rezervatuose ir draustiniuose, kompleksiniuose (kraštovaizdžio) draustiniuose, istoriniuose nacionaliniuose, istoriniuose regioniniuose parkuose esančiuose statiniuose (išskyrus ten esančius savivaldybės tarybos saugomais paskelbtus kultūros paveldo objektus). Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina ir Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 9 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams pagal kompetenciją tikrina ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, kai pertvarkoma daugiabučio namo ar jo dalies šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendroji inžinerinė sistema (keičiamas šildymo būdas, atsijungiama nuo (prisijungiama prie) šilumos perdavimo tinklų).

20. Pripažinti netekusia galios 27 straipsnio 11 dalį.

11. Kai šio įstatymo nustatytais atvejais statybą leidžiančius dokumentus išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūras ji atlieka aplinkos ministro nustatyta tvarka.

21. Pakeisti 27 straipsnio 12 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„12. Statinio projektui **Projektiniams pasiūlymams** patikrinti, skaičiuojant nuo statinio projektą **projektinius pasiūlymus** privalančių patikrinti subjektų paskelbimo Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ dienos, skiriama:“.

22. Pakeisti 27 straipsnio 12¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„12¹. Šio straipsnio 9¹ dalyje nurodytu atveju, kai savivaldybės ~~meras ar jo įgaliotas~~ savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas **vyriausiasis architektas** kreipiasi į regioninę architektūros tarybą, šio straipsnio 12 dalyje nurodytas savivaldybės administracijai skirtas ~~statinio~~ **projekte projektinių pasiūlymų** tikrinimo terminas pratęsiamas 20 darbo dienų. Savivaldybės administracijai skirtas ~~statinio~~ **projekte projektinių pasiūlymų** tikrinimo terminas pratęsiamas aplinkos ministro nustatyta tvarka.“

23. Pakeisti 27 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Šio straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodyti statybą leidžiantys dokumentai išduodami savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui statybą leidžiančių dokumentų duomenis per 3 darbo dienas praėjus nustatytam ~~statinio~~ **projekte projektinių pasiūlymų** patikrinimo terminui registruojant ir šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytus jų duomenis (dokumentus) paskelbiant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jeigu per ~~statinio~~ **projekte projektiniams pasiūlymams** patikrinti nustatytą terminą negauta ~~statinio~~ **projekte projektinius pasiūlymus** turėjusių patikrinti subjektų nepritarimų ~~statinio~~ **projekte projektiniams pasiūlymams**, arba anksčiau, jeigu gauti visų ~~statinio~~ **projekte projektinius pasiūlymus** turėjusių patikrinti subjektų pritarimai ~~statinio~~ **projekte projektiniams pasiūlymams**. Tais atvejais, kai valstybinės žemės patikėtinis yra statybą leidžiantį dokumentą išduodanti institucija, statybą leidžiančio dokumento išdavimas laikytinas ir pritarimu valstybinėje žemėje statyti ir (ar) rekonstruoti statinius. Gavus nepritarimą (nepritarimų) ir (ar) kai valstybinės žemės nuomos sutartyje nėra nuostatų, suteikiančių galimybę valstybinėje žemėje statyti ir (ar) rekonstruoti statinius, ir (ar) nuomininkui nesumokėjus į valstybės biudžetą atlyginimo už teisę statyti valstybinėje žemėje, kai toks mokėjimas privalomas vadovaujantis Žemės įstatymo 9¹ straipsnio 3, 4 ir 5 dalimis, statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas ir statytojas apie tai per 3 darbo dienas praėjus ~~statinio~~ **projekte projektinių pasiūlymų** patikrinimo terminui per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ informuojamas nurodant neišdavimo priežastis ir pateikiant nepritarimo (nepritarimų) kopiją (kopijas). Šiame straipsnyje nustatyta tvarka pakartotinai ~~teikto teiktų~~ **pakeisto pakeistų** pagal pastabas ~~statinio~~ **projekte projektinių pasiūlymų** tikrinimo procedūras atlieka institucijos ar subjektai, nepritarę ~~statinio~~

~~projektui projektiniams pasiūlymams~~, taip pat institucijos ar subjektai, kurių kompetencija – ~~statinio projekto projektinių pasiūlymų~~ sprendinių, kuriems įtaką daro ~~pakeisto statinio projekto pakeistų projektinių pasiūlymų~~ sprendiniai, patikrinimas; šiuo atveju tikrinimo procedūros atliekamos per 10 darbo dienų, skaičiuojant nuo dienos, kurią Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ pakartotinis prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą pažymimas kaip priimtas.“

24. Pripažinti netekusia galios 27 straipsnio 14 dalį.

~~14. Kai statybą leidžiančius dokumentus šio įstatymo nustatytais atvejais išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, šio straipsnio 13 dalyje nurodytas procedūras atlieka jos įgaliotas valstybės tarnautojas.~~

25. Pakeisti 27 straipsnio 15¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„15¹. Apie statybą leidžiančio dokumento išdavimą, siekiant sukurti galimybes visuomenei ginti teisę gyventi sveikatai ir gerovei tinkamoje aplinkoje, visuomenė informuojama **per Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinę sistemą (toliau – TPS „Vartai“)** paskelbiant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ paskelbiant statybą leidžiančio dokumento duomenis (statybą leidžiančio dokumento tipą, nurodytą šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje, registracijos numerį, registracijos datą, statinių adresus, dokumento būseną (galiojantis, negaliojantis), dokumentą išdavusios institucijos pavadinimą), ~~statinio projekto projektinių pasiūlymų~~ duomenis (projekto pavadinimą, numerį, parengimo metus), statinių duomenis (statinio pavadinimą, statybos rūšį, naudojimo paskirtį, kategoriją (ypatingasis, neypatingasis, nesudėtingasis), laikinojo statinio požymį, savavališkos statybos požymį, adresą, žemės sklypo registracijos duomenis (unikalų numerį, registro numerį), statinio registracijos duomenis (unikalų numerį, registro numerį), statinio statybos metus, planuojamų statyti naujų ar rekonstruoti esamų pastatų rodiklius (pastatų skaičių, butų skaičių, bendrą plotą, naudingą plotą, tūrį), ~~statinio projekto projektinių pasiūlymų~~ patikrinimo išvadas (rezultatus) ir prie jų pridėtus dokumentus, statinio, kuriam išduotas statybą leidžiantis dokumentas, bendruosius rodiklius (sklypo užstatymo intensyvumą, sklypo užstatymo tankį, pastato bendrą plotą, aukštų skaičių, pastato aukštį). Kai išduodamas leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą, leidimas pakeisti statinio ar jo dalies paskirtį, be šioje dalyje nurodytų duomenų (dokumentų), **per TPS „Vartai“** Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ turi būti paskelbti šio straipsnio 5 dalies 2, 3, 8, 11, 13 punktuose nurodyti dokumentai. **Per TPS „Vartai“ Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – TIHS) skelbiami suprojektuotų ir numatomų įrengti objektų erdviniai duomenys, nurodyti Geodezijos ir kartografijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje.** Draudžiama skelbti statytojo (užsakovo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų, išskyrus statinio projekto vadovą, statinio projekto dalių vadovus, statinio architektus, statinio projekto rengėjus, statinio projekto dalių rengėjus, ~~statinio projekto ekspertizės vadovą, statinio projekto dalies ekspertizės vadovus~~, asmenis, dalyvaujančius išduodant specialiuosius reikalavimus, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas, tikrinant statinio projektą, vardą ir pavardę. Draudžiama skelbti fizinių asmenų asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą. Už duomenų pateikimą be draudžiamų skelbti asmens duomenų atsako asmenys, teikiantys skelbti duomenis (dokumentus) Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Šioje dalyje nurodytų duomenų (dokumentų) skelbimą ir jo užbaigimą užtikrina Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos.“

26. Pakeisti 27 straipsnio 15² dalį ir ją išdėstyti taip:

„15². Šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytų duomenų (dokumentų) skelbimas Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, **TIHS** baigiamas po 1 metų nuo statinio statybos užbaigimo.“

27. Pakeisti 27 straipsnio 16 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) prašantis išduoti statybą leidžiantį dokumentą asmuo neturi teisės būti statytoju pagal šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktų reikalavimus ~~ir nepateiktas dokumentas, patvirtinantis atlyginimo už teisės statyti valstybinėje žemėje sumokėjimą į valstybės biudžetą, kai šis mokėjimas numatytas Žemės įstatymo 9⁴ straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse;~~“.

28. Pakeisti 27 straipsnio 22 dalį ir ją išdėstyti taip:

„22. Statyba **šio įstatymo nustatyta tvarka neįijus teisės vykdyti statybos darbus** ir be galiojančio statybą leidžiančio dokumento, kai jis privalomas, draudžiama.“

29. Pakeisti 27 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. Už statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos pažeidimus pagal kompetenciją atsako asmenys, privalantys patikrinti ar tikrinę ~~statinio projektą~~ **projektinius pasiūlymus** ir įgalioti išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Žala, atsiradusi dėl neteisėtai išduoto statybą leidžiančio dokumento, atlyginama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.“

30. Pakeisti 27 straipsnio 33 dalį ir ją išdėstyti taip:

„33. Jeigu išdavus statybą leidžiantį dokumentą **ar įgijus teisę vykdyti statybos darbus** keičiasi esminiai statinio projekto sprendiniai, norint tęsti statybą, šio įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka apie numatomą statinių projektavimą (kai jis privalomas) turi būti informuojama visuomenė ir šiame straipsnyje nustatyta tvarka reikia gauti naują statybą leidžiantį dokumentą (kai jis privalomas) **ir iš naujo įgyti teisę vykdyti statybos darbus**, išskyrus atvejus, kai nepažeidžiant teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, teritorijų planavimo dokumentų, statybą leidžiančių dokumentų, specialiųjų reikalavimų, esminių statinio architektūros reikalavimų ir esminių statinio reikalavimų:

1) dėl objektyvių priežasčių keičiama inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų trasa ar jos dalis ir dėl to keičiasi inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų ilgis;

2) iki 1 m keičiama statinio vieta žemės sklype (teritorijoje);

3) iki 1 m keičiami **(didinami ar mažinami) pastato ar turinčio stogą inžinerinio** statinio ar jo dalių išorės matmenys;

4) **iki 1 m didinami arba neribotai mažinami neturinčio stogo inžinerinio statinio ar jo dalių išorės matmenys;**

4) 5) ~~keičiamos statinio laikančiosios konstrukcijos ar jų išdėstymas statinio viduje~~ **keičiamas laikančiųjų konstrukcijų modelis (tipas) ar jų išdėstymas** ir nesikeičia statinio kategorija;

6) **keičiama statinio išvaizda, išlaikant architektūrinę idėją.**“

31. Papildyti 27 straipsnį 33¹ dalimi:

„33¹. Šio straipsnio 33 dalyje nurodytais atvejais prieš vykdant ar tęsiant statybos darbus, statinio projekto pakeitimai privalo būti užregistruoti Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“.“

17 straipsnis. 27¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„27¹ straipsnis. Statinių projektus tikrinančių subjektų kompetencija

1. Savivaldybių administracijos **aplinkos ministro nustatyta tvarka** tikrina ~~visus~~ statinių projektus. **Sprendimą pritarti ar nepritarti statinio projektui priima savivaldybės vyriausiasis architektas.** Tikrinama:

1) ar prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodytas statytojas atitinka šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus reikalavimus statytojui (užsakovui) ~~(kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas);~~

2) ar nėra juridinių faktų, kurie ribotų statybos galimybes ir pažeistų trečiųjų asmenų interesus;

3) ar pateikti visi privalomi dokumentai ~~(kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas);~~

4) ar pateikta statinio projekto **elektroninė skaitmeninė** versija atitinka aplinkos ministro nustatytus reikalavimus ~~(kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas),~~ ar statinio projekto sudedamosios dalys atitinka

aplinkos ministro nustatytas statinio projekto sudedamąsias dalis, ar statinio projektą pasirašė visi jį pasirašyti privalėję asmenys;

5) ar statinio projekto vadovas ir statinio projekto dalių vadovai turėjo teisę rengti statinio projektą (jo dalis), ~~ar statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės vadovas (vadovai) turėjo teisę atlikti statinio projekto ekspertizę;~~

6) ar statinio projektuotojas ir statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas yra **apsidraudęs** šio įstatymo 42 straipsnyje nurodytu civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu;

7) ar atliktas šio įstatymo 37 straipsnyje numatytas visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą;

~~8) ar statinio projektui pritarė visi aplinkos ministro nustatytais atvejais iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūrų pradžios privalėję jį patikrinti subjektai, kurie nedalyvauja statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūrose (kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas);~~

9) **8)** ar statinio projekto sprendiniai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, ar statinio projekto sprendiniai atitinka valstybinės žemės nuomos sutarties sąlygas, kai ši statinį planuojama statyti išnuomotame valstybinės žemės sklype, ~~ar į valstybės biudžetą sumokėtas atlyginimas už teisę statyti valstybinėje žemėje, kai toks mokėjimas privalomas vadovaujantis Žemės įstatymo 9¹ straipsnio 3, 4 ir 5 dalimis;~~

~~10) 9)~~ ar statinio projektas atitinka nustatytus specialiuosius architektūros reikalavimus (jeigu jie išduoti), ~~ar esminiai statinio projekto sprendiniai atitinka projektinių pasiūlymų sprendinius;~~

~~11) ar statinio projekto sprendiniai atitinka nustatytus energinio naudingumo reikalavimus;~~

~~12) 10)~~ ar statinio projekto sprendiniai, susiję su teisės aktuose nustatytais norminiais atstumais tarp statinių, tarp statinių ir sklypų (teritorijų) ribų, atstumais nuo paviršinių vandens telkinių, jų apsaugos zonų (juostų), atitinka teisės aktų reikalavimus;

~~13) 11)~~ ar statinio projekto sprendiniai atitinka statinio projekte nurodytą statybos rūšį, statinio paskirtį ir kategoriją;

~~14) 12)~~ ar Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka paskelbta informacija apie ketinamus vykdyti elektroninių ryšių infrastruktūros ir (arba) tinkamos paskirties fizinės infrastruktūros įrengimo darbus (jeigu tai privaloma pagal Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą);

~~15) 13)~~ ar vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymu statinio projekto sprendiniuose numatyta optimizuoti inžinerinių sistemų suderinamumo sprendinius;

~~16) 14)~~ ar nustatytos ir statinio statybos projektiniuose dokumentuose pažymėtos dėl statytojo (užsakovo) žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos statinio projekte suprojektuotų statinių gretimų žemės sklypų ir (ar) teritorijų, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos;

~~17) 15)~~ ar statinio projekto sprendiniuose numatyti susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų tvarkymo būdai, panaudojimo statybvietėje sąlygos atitinka aplinkos ministro nustatytus statybinių atliekų tvarkymo reikalavimus;

~~18) 16)~~ ar statinio projekto, kuriame numatyta keisti patalpų ar statinių paskirtį, sprendiniai atitinka aplinkos ministro nustatytus reikalavimus;

~~19) ar statinio projekto bendrojoje dalyje yra statybos sklypo projektinių inžinerinių geologinių ir geotechninių tyrimų ataskaita su tyrimų registravimo Žemės gelmių registre numeriu, ypatingųjų statinių projektų atveju — ir Lietuvos geologijos tarnybos rašto, kad ši ataskaita įvertinta ir priimta, kopija~~

17) ar statinio projekto, kuriame planuojami naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimas ar pertvarkymas, sprendiniai atitinka aplinkos ministro nustatytus reikalavimus;

20) 18) kaip savivaldybės saugomais paskelbtų kultūros paveldo statinio, taip pat statinio, suprojektuoto savivaldybės saugomu paskelbto kultūros paveldo objekto teritorijoje, savivaldybės saugoma paskelbtoje kultūros paveldo vietovėje, savivaldybės saugomu paskelbto kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo vietovės apsaugos zonose, projektai atitinka nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus; kaip statinių projektais

išsaugomas nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumas, šių vertybių vertingosios savybės; kaip statinių projektai, parengti kultūros paveldo objektų ar kultūros paveldo vietovių teritorijose arba jų apsaugos zonose, atitinka Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 60 straipsnyje nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;

19) ar statinių, suprojektuotų teritorijose, kuriose saugotina vertybe nelaikomas kraštovaizdis, projekto sprendiniai atitinka saugomos teritorijos teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus reikalavimus (statinio paskirtis atitinka žemės sklypo pagrindinę naudojimo paskirtį, naudojimo būdą), valstybinių parkų nuostatuose (statinių išdėstymo žemės sklype, leistinių žemės sklypo užstatymo rodiklių, statinių formų, tūrių, panaudotų medžiagų), kituose veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančiuose teisės aktuose.“

2. Saugomų teritorijų direkcijos **aplinkos ministro nustatyta tvarka** tikrina statinių, suprojektuotų ~~valstybiniuose parkuose, saugomų teritorijų direkcijoms priskirtuose valstybiniuose draustiniuose, valstybiniuose rezervatuose, biosferos rezervatuose, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zonose, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje,~~ **teritorijose, kuriose saugotina vertybe laikomas kraštovaizdis,** projektus. Tikrinama statinio projektų sprendinių atitiktis reikalavimams, nustatytiems:

1) saugomos teritorijos teritorijų planavimo dokumentuose (statinio paskirties atitiktis žemės sklypo pagrindinei naudojimui paskirčiai, naudojimui būdai);

2) valstybinių parkų nuostatuose (statinių išdėstymo žemės sklype, leistinių žemės sklypo užstatymo rodiklių, statinių formų, tūrių, panaudotų medžiagų);

3) kituose veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančiuose teisės aktuose.

3. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos **aplinkos ministro nustatyta tvarka** tikrina, kaip kultūros paveldo statinių, taip pat statinių, suprojektuotų kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse arba jų apsaugos zonose, projektai, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 20 punkte nurodytus atvejus, atitinka nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus; kaip statinių projektais išsaugomas nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumas, šių vertybių vertingosios savybės; kaip statinių projektai, parengti kultūros paveldo objektų ar kultūros paveldo vietovių teritorijose arba jų apsaugos zonose, atitinka Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 60 straipsnyje nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

4. Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos **aplinkos ministro nustatyta tvarka** tikrina statybos ir rekonstravimo projektų, pastatų atnaujinimo (modernizavimo) projektų, ypatingųjų ir neypatingųjų statinių, kultūros paveldo statinių kapitalinio remonto projektų, pastatų (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirties keitimo projektų, kai atliekami statinio paprastojo remonto darbai arba neatliekami jokie statybos darbai, **ypatingųjų ir neypatingųjų statinių projektų** atitiktį teisės aktuose nustatytiems visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, išskyrus reglamentuojamus darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, **ar projektuojamų statinių paskirtis atitinka Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio nuostatas,** ar teisės aktų nustatyta tvarka atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, ar dėl statytojo planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos nustatyta sanitarinės apsaugos zona:

1) pastatų;

2) inžinerinių statinių (susisiekimo komunikacijų, išskyrus vandens uostų inžinerinius statinius (molus, užtvėriamąsias dambas ir šalivages);

3) kitų transporto inžinerinių statinių (pėsčiųjų tiltų, pralaidų, lynų kelių, atraminių sienelių, pragainų, gyvūnijos atitvarų, išeminių pervadų, platformų, pridengtų ir požeminių perėjų);

4) inžinerinių tinklų: naftos tinklų (naftos perdirbimo įrenginių, naftos ir naftos produktų terminalų ir saugyklų), dujų tinklų (suskystintų gamtinių dujų įrenginių ir (arba) gamtinių dujų saugyklų), 330 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų;

5) kitų statinių: hidrotechnikos statinių (išskyrus užtvankas, dambas, vandens pralaidas, kanalus, krantosaugos statinius, tvenkinius, jūros naftos ir dujų gavybos statinius, akvedukus, bunas);

~~sporto paskirties inžinerinių statinių, kitos paskirties statinių (išskyrus stebėjimo bokštus, tvoras, rampas, pavėsines (pagal konstrukciją priskiriamas inžineriniams statiniams), stogines, atramines sienes, voljerus).~~

~~5. Radiacinės saugos centras tikrina statinių projektus, kai statiniuose numatyta gaminti, naudoti (ir pakartotinai naudoti), saugoti (išskyrus jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių, kurių sudėtyje nėra radioaktyviųjų medžiagų, saugojimą), perdirbti jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius ir (ar) tvarkyti (atlikti pradinį radioaktyviųjų atliekų ir (ar) pagrindinį radioaktyviųjų atliekų apdorojimą, jas saugoti) radioaktyviasias atliekas. Tikrinama, ar atlikta statinio projekto radiacinės saugos (specialioji) ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos (planuojant vykdyti veiklą su I, II, III pavojingumo kategorijų radioaktyviaisiais šaltiniais) ekspertizė ir pateikti tai patvirtinantys statinio projekto radiacinės saugos (specialiosios) ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos ekspertizės aktas ir statinio projekto dalis, susijusi su radiacine ir radioaktyviųjų šaltinių fizine sauga.~~

~~6.~~ **5.** Susisiekimo ministro įgalios valstybės institucijos ar įstaigos, valstybės įmonės, atsakingos už geležinkelių transporto eismo ir eismo keliuose saugą, **aplinkos ministro nustatyta tvarka** tikrina statinio projektus, kuriuose suprojektuota geležinkelių, valstybinės reikšmės kelių infrastruktūra, **suprojektuotas statinys geležinkelio apsaugos zonoje ar šioje zonoje planuojami geležinkelio infrastruktūros statinio griovimo darbai**. Tikrinama atitinkamai pagal geležinkelių transporto saugai svarbius kriterijus ir saugaus eismo automobilių keliais reikalavimus susisiekimo ministro įgaliotų valstybės institucijų ar įstaigų, valstybės įmonių nustatyta tvarka.

~~7.~~ **6.** Aplinkos apsaugos agentūra **aplinkos ministro nustatyta tvarka** tikrina statinių projektus, kai statinio statyba arba statiniuose planuojama vykdyti ūkinę veiklą patenka į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo taikymo sritį. Tikrinama:

1) ar atlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ar poveikio aplinkai vertinimas ir ar yra galiojanti atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvada, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas (toliau šioje dalyje – atrankos išvada), ar yra galiojantis sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, pagal kurį planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus (toliau šioje dalyje – sprendimas);

2) kai planuojamai ūkinei veiklai atlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, – ar statinio projektas atitinka atrankos išvadoje nurodytą veiklos mastą, fizines ir technines charakteristikas, ar suprojektuotos atrankos išvadoje nustatytos reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai mažinimo ir kompensavimo priemonės, arba

3) kai planuojamai ūkinei veiklai atliktas poveikio aplinkai vertinimas, – ar statinio projektas atitinka sprendime nurodytą veiklos mastą, fizines ir technines charakteristikas, ar bus įgyvendintos sprendime nustatytos sąlygos ir suprojektuotos sprendime nustatytos reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai mažinimo ir kompensavimo priemonės.

~~8.~~ **7.** Valstybinė energetikos reguliavimo taryba **aplinkos ministro nustatyta tvarka** tikrina ~~daugiabučių namų kapitalinio remonto projektus ir paprastojo remonto aprašus (funkcinius ir technologinius projektų sprendinius, su jais susijusius techninius rodiklius ir energetikos įrenginių technines charakteristikas), kai pertvarkoma daugiabučio namo ar jo dalies šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendroji inžinerinė sistema (keičiamas šildymo būdas, atsijungiama nuo (prisijungiama prie) šilumos perdavimo tinklų) ir šių naujai statomų ar rekonstruojamų energetikos objektų (statinių) projektus (projektų sprendinių atitiktį energetikos objektų (išskyrus pastatus), įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos reikalavimams):~~

- 1) elektrinių (didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios) ir katilinių;
- 2) 110 kV ir aukštesnės įtampos perdavimo tinklų ir jų priklausinių;
- 3) gamtinių dujų sistemų;
- 4) gamtinių dujų saugyklų;
- 5) suskystintų gamtinių dujų importo, eksporto terminalų ir saugyklų;
- 6) magistralinių naftotiekių, produktotiekių;
- 7) naftos perdirbimo įrenginių;
- 8) naftos, naftos produktų terminalų ir saugyklų;
- 9) šilumos perdavimo tinklų ir jų priklausinių (didesnio kaip 100 mm sąlyginio skersmens).

~~9.~~ **8.** Susisieikimo komunikacijų ir inžinerinių tinklų, prie kurių prijungiami sklypo ar kiti inžineriniai tinklai ir (ar) susisieikimo komunikacijos, savininkai, valdytojai ar naudotojai **aplinkos ministro nustatyta tvarka** tikrina statinio projekto sprendinius, kuriais įgyvendinami prisijungimo sąlygose nustatyti prisijungimo prie susisieikimo komunikacijų ar inžinerinių tinklų reikalavimai. Susisieikimo komunikacijų savininkai, valdytojai ar naudotojai tikrina statinių projektus, kai jie rengiami kelių juostose ar kelių apsaugos zonose.

~~10.~~ **9.** Susisieikimo ministro įgalios valstybės institucijos ar įstaigos, valstybės įmonės tikrina statinio projektus, kai statinio projektui parengti išduotos prisijungimo prie valstybinės reikšmės kelio sąlygos arba kai statinio projekte suprojektuoti statiniai, inžineriniai tinklai ar kitos susisieikimo komunikacijos patenka į šio kelio statinį, kelio juostą ar kelio apsaugos zoną.

10. Lietuvos transporto saugos administracija aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina projektus statinių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 100 m ir daugiau, ir pasienio ruože esančių statinių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 30 m ir daugiau.

11. Lietuvos kariuomenės vadas aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina projektus statinių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 100 m ir daugiau, ir pasienio ruože esančių statinių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 30 m ir daugiau.

12. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina projektus pasienio ruože esančių statinių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 30 m ir daugiau.

13. Aplinkos ministerija aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina atliekų tvarkymo objektų, kuriuose kaip kuras energijai gaminti gali būti naudojamos ar planuojama naudoti po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos energinę vertę turinčios atliekos, projektus.

14. Energetikos ministerija aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina:

1) objektų, kuriuose planuojama įrengti šilumos gamybos ir (arba) šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneraciniai) įrenginius, tiekiančius šilumą į centralizuoto šilumos tiekimo sistemas ir naudojančius atsinaujinančius ir (ar) vietinius energijos išteklius, projektus;

2) statinių, kuriuose suprojektuotas naujas centrinio šilumos ar vėsumos perdavimo tinklas ir (ar) statinyje įrengiami nauji ir (ar) atnaujinami šilumos ir (ar) elektros energijos gamybos ar pramoniniai įrenginiai (kai šilumos ir (ar) elektros energijos gamybos įrenginių atnaujinimo išlaidos viršija 50 procentų investicijų, reikalingų naujam tos pačios galios šilumos ir (ar) elektros energijos gamybos įrenginiui statinyje įrengti), kurių bendra vardinė šiluminė galia ar šiluminė galia, nepanaudojama pramoninės gamybos technologinio proceso metu, yra didesnė kaip 20 MW, projektus.

15. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina valstybinės reikšmės objektų rekonstravimo ar remonto projektus.

16. Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina projektus statinių, kurie patenka į saugomų objektų apsaugos zonas ir (ar) šiose zonose, neatsižvelgiant į atliekamų statybos darbų rūšį, keičiama statinių (patalpų) paskirtis.

17. Klaipėdos ar Šventosios valstybinių jūrų uostų direkcijos aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina projektus statinių, suprojektuotų šių uostų ar jų rezervinėse teritorijose.

18. Magistralinio dujotiekio savininkas arba jo įgaliojimą turintis magistralinio dujotiekio valdytojas ar naudotojas aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina statinių, kurie patenka į magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijas, esančias 200 metrų atstumu abipus magistralinio dujotiekio vamzdžio ašies, ir (ar) šiose teritorijose planuojama keisti statinių (patalpų) paskirtį, projektus.“

18 straipsnis. Įstatymo papildymas 27² straipsniu

Papildyti Įstatymo šeštąjį skirsnį 27² straipsniu:

„27² straipsnis. Teisė vykdyti statybos darbus

1. Statytojas (užsakovas) privalo įgyti teisę vykdyti statybos darbus, kai šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais privalomas statybą leidžiantis dokumentas arba šio įstatymo 27 straipsnio 1¹ dalyje nurodytais atvejais statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas, tačiau privaloma pranešti apie statybos pradžią. Teisė vykdyti statybos darbus apima naujo statinio statybą, statinio rekonstravimą, atnaujinimą (modernizavimą), remontą, griovimą, statinio (jo patalpų) paskirties keitimą ar naujo nekilnojamojo turto kadastro objekto formavimą, esamo pertvarkymą, kai atliekami paprastojo remonto darbai arba statybos darbai neatliekami.

2. Statytojas (užsakovas) įgyja teisę vykdyti statybos darbus, kai pateikia šio straipsnio 7 dalyje nurodytus dokumentus ir jie aplinkos ministro nustatyta tvarka užregistruojami Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus.

3. Statytojas (užsakovas) įgyja teisę vykdyti statybos darbus po 10 darbo dienų nuo šio straipsnio 7 dalyje nurodytų dokumentų užregistravimo Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ šiais atvejais:

1) kai šio įstatymo 27 straipsnio 1¹ dalyje nustatytais atvejais statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas, tačiau privaloma užregistruoti pranešimą apie statybos pradžią;

2) kai projektą privalo patikrinti Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos pagal šio įstatymo 27¹ straipsnio 3 dalį.

4. Vykdyti statybos darbus galima tik pagal Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ užregistruoto projekto sprendinius.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais statinio projektą tikrinantys subjektai pagal šio įstatymo 27¹ straipsnyje nurodytą kompetenciją gali tikrinti statytojo (užsakovo) pateiktus dokumentus ir, nustatę teisės aktų pažeidimus, surašyti nepritarimo statybai dokumentą. Nepritarimo statybai dokumentas gali būti surašytas per 10 darbo dienų nuo šio straipsnio 7 dalyje nurodytų dokumentų užregistravimo Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, apie dokumento surašymą per šią sistemą pranešama statytojui (užsakovui). Jei surašomas nepritarimo statybai dokumentas, statytojas (užsakovas) neturi teisės vykdyti statybos darbus, kol statinių projektus tikrinantis subjektas panaikina šį dokumentą.

6. Nepritarimo statybai dokumentą statytojas (užsakovas) turi teisę apskųsti teismui.

7. Teisei vykdyti statybos darbus įgyti pateikiami šie dokumentai:

1) pranešimas apie statybos pradžią;

2) statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalį). Kai statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas, turi būti pateikti šio įstatymo 27 straipsnio 5 dalyje nurodyti dokumentai;

3) statinio projektas, pagal kurį bus vykdomi statybos darbai (kai jis privalomas pagal šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalį) ir jo skaitmeninė versija arba tik statinio projekto skaitmeninė versija, pasirašyta elektroniniu parašu privalančių jį pasirašyti asmenų, – aplinkos ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis;

4) statinio projekto ekspertizės aktas (kai statinio projekto ekspertizė privaloma pagal šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalį);

5) informacija apie pasirašytą savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį ar sumokėtą savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, kai tai privaloma vadovaujantis Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatomis;

6) dokumentas, patvirtinantis šio įstatymo 1 priede nurodytos įmokos už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą, ir dokumentai, pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį, – savavališkos statybos atveju;

7) dokumentas, patvirtinantis atlyginimo už teisės statyti valstybinėje žemėje sumokėjimą į valstybės biudžetą, kai tai numatyta Žemės įstatymo 10 straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse.

8. Už šio straipsnio 7 dalyje nurodytų dokumentų tikrumą atsako statytojas (užsakovas).

9. Teisė vykdyti statybos darbus panaikinama:

- 1) įsiteisėjusiu teismo sprendimu;
- 2) Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomu nurodymu;
- 3) panaikinus bent vieno iš teisei įgyti privalomų dokumentų galiojimą.

10. Kreiptis į teismą dėl teisės vykdyti statybos darbus turi teisę asmenys, kurių teisės ir teisėti interesai pažeidžiami, šių asmenų skundų pagrindu arba savo iniciatyva – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją. Jeigu pažeistas viešasis interesas, šios institucijos dėl viešojo intereso gynimo turi teisę kreiptis į prokuratūrą arba teismą. Jeigu nustatomi pažeidimai tik Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos, pagal kitų institucijų kompetenciją, į teismą savo iniciatyva ar dėl kitų asmenų kreipimosi kreipiasi ši institucija. Jeigu nustatoma pažeidimų, susijusių su kelių institucijų kompetencija, į teismą kreipiasi Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos. Bylose dėl išduoto statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo atsakovais teisme laikomi asmenys, pritarę projektiniams pasiūlymams, ir savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas.

11. Apie įgytą teisę vykdyti statybos darbus, siekiant sukurti galimybes visuomenei ginti teisę gyventi sveikatai ir gerovei tinkamoje aplinkoje, visuomenė informuojama per TPS „Vartai“ paskelbus Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ techninio darbo projekto (kai rengiama dviem etapais) arba statinio projekto (kai rengiama vienu etapu) sklypo sutvarkymo ir architektūrinę dalis. Draudžiama skelbti statytojo (užsakovo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų, išskyrus statinio projekto vadovą, statinio projekto dalių vadovus, statinio architektus, statinio projekto rengėjus, statinio projekto dalių rengėjus, statinio projekto ekspertizės vadovą, statinio projekto dalių ekspertizės vadovus, asmenis, dalyvaujančius išduodant specialiuosius reikalavimus, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas, tikrinant statinio projektą, vardą ir pavardę. Draudžiama skelbti fizinių asmenų asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą. Už duomenų pateikimą be draudžiamų skelbti asmens duomenų atsako asmenys, teikiantys skelbti duomenis (dokumentus) Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Šioje dalyje nurodytų duomenų ir (ar) dokumentų skelbimą ir jo užbaigimą užtikrina Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos.“

19 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) užbaigus ypatingųjų statinių, kurių statybai buvo išduoti šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti statybą leidžiantys dokumentai ir šio įstatymo nustatyta tvarka įgyta teisė vykdyti statybos darbus, statybą;“.

2. Pakeisti 28 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) užbaigus statinių, kurių statybai buvo išduoti šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyti statybą leidžiantys dokumentai ir šio įstatymo nustatyta tvarka įgyta teisė vykdyti statybos darbus, statybą;“.

3. Pakeisti 28 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Deklaracija apie statybos užbaigimą surašoma, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas arba statinio (jo dalies) ekspertizės rangovas tvirtina deklaraciją apie statybos užbaigimą ir ši deklaracija Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje

sistemoje „Infostatyba“ registruojama užbaigus kitus, negu nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, statybos darbus, kuriems buvo išduoti šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodyti statybą leidžiantys dokumentai **ir šio įstatymo nustatyta tvarka įgyta teisė vykdyti statybos darbus**, išskyrus šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytus branduolinės energetikos objekto statinių paprastojo remonto ir aplinkos ministro nustatytus atvejus.“

4. Papildyti 28 straipsnio 7 dalį 7 punktu:

„7) šio įstatymo nustatyta tvarka statytojas (užsakovas) neigijo teisės vykdyti statybos darbus.“

5. Papildyti 28 straipsnio 8 dalį 7 punktu:

„7) šio įstatymo nustatyta tvarka statytojas (užsakovas) neigijo teisės vykdyti statybos darbus.“

20 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) leidžia šios dalies 1 punkte nurodytam asmeniui per nustatytą terminą pagal reikiamai pertvarkytus statinio projektinius dokumentus gavus naują statybą leidžiantį dokumentą ir įgijus teisę vykdyti statybos darbus, perstatyti ar pertvarkyti statinį ar jo dalį, jeigu toks statinio perstatymas ar pertvarkymas yra galimas pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams; šių veiksmų per nustatytą terminą neatlikus, – vykdyti šios dalies 1 ar 2 punkte nurodytus reikalavimus;“.

21 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 34 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ypatingojo statinio, statinio, vadovaujantis šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, nurodyto Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame statinių, kurie turi būti pritaikomi specialiesiems neįgaliųjų poreikiams, sąraše, ir statinio, kurio projektavimas ir (ar) statyba finansuojami Lietuvos Respublikos (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) biudžeto lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis, daugiabučio namo, kai atliekant remontą pertvarkoma pastato ar jo dalies šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendroji inžinerinė sistema (keičiamas šildymo būdas, atsijungiama nuo (prisijungiama prie) šilumos perdavimo tinklų), projektų ekspertizė privaloma. Kultūros paveldo statinių tvarkomųjų statybos darbų projektų ekspertizės atlikimo privalomus atvejus nustato kultūros ministras, suderinęs su aplinkos ministru. Kitus statinio projekto ar atskirų statinio projekto dalių ekspertizės privalomus atvejus nustato aplinkos ministras. Statinio projekto ekspertizė neprivaloma krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose projektuojant nesudėtingąjį statinį, kurio projektavimas ir statyba finansuojami Lietuvos Respublikos (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) biudžeto lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis.“

2. Papildyti 34 straipsnį 8 dalimi:

„8. Statinio projekto (dalies) ir statinio (dalies) ekspertizės aktai registruojami Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.“

3. Papildyti 34 straipsnį 9 dalimi:

„9. Statinio projekto (dalies) ir statinio (dalies) ekspertizės aktams registruoti pateikiami ir šiuos aktus užregistravus, skelbiami Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyti duomenys ir (ar) dokumentai. Draudžiama skelbti statytojo (užsakovo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų, išskyrus statinio projekto vadovą, statinio projekto dalių vadovus, statinio architektus, statinio projekto rengėjus, statinio projekto dalių rengėjus, statinio projekto

ekspertizės vadovą, statinio projekto dalių ekspertizės vadovus, asmenis, dalyvaujančius išduodant specialiuosius reikalavimus, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas, tikrinant statinio projektą, vardą ir pavardę. Draudžiama skelbti fizinių asmenų asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą. Už duomenų pateikimą be draudžiamų skelbti asmens duomenų atsako asmenys, teikiantys duomenis (dokumentus) Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“.

4. Papildyti 34 straipsnį 10 dalimi:

„10. Statinio projekto (dalies) ekspertizės aktų, statinio (dalies) ekspertizės aktų, statybos srityje parengtų teismo ekspertizės aktų atitiktį teisės aktų reikalavimams ir juose pateiktų išvadų pagrįstumą aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina Vyriausybės įgaliota institucija ar kitas juridinis asmuo viešojo administravimo subjektų pateiktų prašymų pagrindu arba pagal Vyriausybės įgalios institucijos ar kito juridinio asmens metinius veiklos planus.“

22 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) kai statinys pastatytas ar statomas pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir (ar) statytojas (užsakovas) šio įstatymo nustatyta tvarka neįgijęs teisės vykdyti statybos darbus, – per Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos, kitų šio įstatymo 27 straipsnio 24 dalyje nurodytų viešojo administravimo subjektų ar suinteresuotųjų asmenų, kurių teisės ir teisėti interesai yra pažeidžiami, ieškinio pagrindu priimtame teismo sprendime nurodytą terminą.“

23 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pastatytą naują ypatingąją ar neypatingąją statinį (jo dalį) galima naudoti ir (ar) sudaryti sandorius dėl patalpų, esančių gyvenamosios paskirties pastatuose (trijų ir daugiau butų (daugiabučiuose pastatuose), ar gyvenamosios paskirties patalpų, esančių kitų paskirčių pastatuose, nuosavybės teisės perleidimo kitiems naudotojams ~~tik~~ šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka užbaigus šių statinių (jų dalių) statybą. Šios dalies nuostatos taikomos, kai statybą leidžiantis dokumentas išduotas po 2024 m. sausio 1 d., ir neprivalomos statant vieno ir dviejų butų gyvenamuosius namus, tiesiant inžinerinius tinklus ir susisiekimo komunikacijas, išskyrus atvejus, kai yra sudaryta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis.“

24 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Viešojo administravimo subjektų, atliekančių statinio naudojimo priežiūrą, pareigūnai turi teisę reikalauti, kad statinio naudotojas pateiktų privalomuosius statinio priežiūros dokumentus, nurodytus šio įstatymo 50 straipsnyje, su statinio paskirtimi susijusius ekonominės veiklos dokumentus, kitus su statinio naudojimu susijusius dokumentus ir leistų atlikti jiems pavestas kitas statinio naudojimo priežiūros funkcijas.“

25 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 51 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Pastato energinio naudingumo sertifikatas galioja ne ilgiau kaip 10 metų. Minimalius privalomus pastatų energinio naudingumo reikalavimus, pastatų energinio naudingumo sertifikavimo tvarką ir sąlygas, pastatų energinio naudingumo sertifikavimo priežiūros tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių statomi nauji, o nuo 2021 m. sausio 1 d. – visi statomi nauji pastatai turi būti energijos beveik nevartojantys pastatai, kaip jie suprantami pagal Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą. Reikalavimus energijos beveik nevartojantiems pastatams nustato Vyriausybė arba jos įgalios institucijos. Pastatų energinio naudingumo sertifikatai registruojami ir sertifikavimo priežiūra

atliekama naudojantis išduotų pastatų energinio naudingumo sertifikatų informacine sistema, kurios valdytoja yra Aplinkos ministerija, o tvarkytoja – pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinti institucija. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertas turi sumokėti pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinčiai institucijai aplinkos ministro nustatytą įmoką už pastato energinio naudingumo sertifikato patikrinimo procedūras kiekvieną kartą, kai šis sertifikatas teikiamas registruoti, taip pat įmoką už išduotų pastatų energinio naudingumo sertifikatų informacinės sistemos tvarkymą kiekvieną kartą, kai registruojamas pastato energinio naudingumo sertifikatas. Nustatant šios įmokos dydį, turi būti laikomasi nuostatos, kad ji turi padengti ekonomiškai pagrįstas paslaugos teikimo sąnaudas. Teikiamų paslaugų sąnaudos nustatomos pagal šių paslaugų ataskaitinius metinius duomenis ir argumentuotas normatyvines išlaidas. Įmoką už paslaugą nustatant pirmą kartą, šios paslaugos teikimo sąnaudos nustatomos lyginant jas su panašios paslaugos teikimo sąnaudomis. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinčias institucijas ir jų funkcijas sertifikavimo priežiūros srityje nustato aplinkos ministras. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinčios institucijos funkcijas atlieka Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

2. Pakeisti 51 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą atlieka atestuoti fiziniai asmenys – pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertai. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertų kvalifikacinius reikalavimus, atestavimo, kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir kvalifikacijos atestatų panaikinimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija. Atestavimą atlieka Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo**.“

3. Pakeisti 51 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Kvalifikacijos atestatai išduodami neribotam laikui. Asmenys, gavę kvalifikacijos atestatą, ne rečiau kaip kas 5 metai privalo tobulinti savo kvalifikaciją, kvalifikacijos tobulinimo kursuose išklausydami ne mažiau kaip 20 valandų paskaitų, ~~įsilaikyti egzaminus pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas programas~~ ir pateikti atestavimą atliekančiai organizacijai kvalifikacijos kėlimą įrodančius dokumentus.“

4. Pakeisti 51 straipsnio 17 dalį ir ją išdėstyti taip:

„17. Vyriausybės įgaliota ~~įstaiga~~ **institucija ar kitas juridinis asmuo** aplinkos ministro nustatyta tvarka šviečia, konsultuoja fizinius ir juridinius asmenis ir nagrinėja prašymus, skundus pastatų energinio naudingumo sertifikavimo, pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertų kvalifikacinių reikalavimų, atestavimo, kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir kvalifikacijos atestatų panaikinimo klausimais, atlieka šių ekspertų atitikties kvalifikaciniais reikalavimams stebėseną.“

26 straipsnis. 1 priedo pakeitimas

1. Pakeisti 1 priedo 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Įmoką už savavališkos statybos įteisinimą (toliau – įmoka) moka statytojai (užsakovai), statinių (jų dalių) savininkai, valdytojai, naudotojai, žemės sklypų (jų dalių) savininkai, valdytojai, naudotojai, įgyvendinantys šiame įstatyme numatytą galimybę ~~gauti statybą leidžiantį dokumentą~~ **įgyti teisę vykdyti statybos darbus** savavališkos statybos atveju.“

2. Pakeisti 1 priedo 3 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„3. Kai savavališkos statybos darbai, dėl kurių ~~nebuvo surašytas~~ **nesurašytas** savavališkos statybos aktas, įteisinti ~~išduodant statybą leidžiantį dokumentą~~ **įgyjant teisę vykdyti statybos darbus** ir šią aplinkybę Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos nustato, mokėtinos įmokos dydis apskaičiuojamas pagal formulę $I = x + y + \sqrt{2} / 200\,000 \text{ Eur} * a / b$, čia:“.

3. Pakeisti 1 priedo 3 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) a – laikotarpis nuo savavališkos statybos darbų pradžios iki ~~statybą leidžiančio dokumento išdavimo~~ **teisės vykdyti statybos darbus įgijimo**“.

4. Pakeisti 1 priedo 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Sąnaudų vertė nustatoma atliekant statinio (jo dalies) ar statinio projekto (jo dalies) ekspertizę pagal statybos darbų įkainius ir statybos produktų kainas savavališkos statybos akto surašymo metu arba, kai savavališkos statybos aktas ~~nėra surašytas~~ **nesurašytas**, pagal statybos darbų įkainius ir statybos produktų kainas, fakto, kad savavališki statybos darbai ~~buvo~~ įteisinti ~~išduodant statybą leidžiantį dokumentą~~ **įgyjant teisę vykdyti statybos darbus**, nustatymo metu. Kai savavališkos statybos aktas ~~nėra surašytas~~ **nesurašytas**, sąnaudų vertės apskaičiavimas atliekamas ~~įvertinant~~ **įvertinus** Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos dokumento, kuriame konstatuojamas įmokos už savavališkos statybos įteisinimą ~~nesumokėjimo faktas~~ **nesumokėjimas**, surašymo metu esančią statinio būklę.“

5. Pakeisti 1 priedo 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Įmoka sumokama prieš ~~išduodant statybą leidžiantį dokumentą~~ **įgyjant teisę vykdyti statybos darbus, išskyrus šio įstatymo nustatytus atvejus.**“

27 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2, 3, 4 dalis, įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.
2. Šio įstatymo 2 straipsnio 4, 9 dalys, 5 straipsnio 1, 2, 3, 4, 6, 7 dalys, 7 straipsnis, 8 straipsnio 3, 6 dalys, 10 straipsnio 1, 2, 5, 6 dalys, 11 straipsnio 1, 2, 3, 4 dalys, 12 straipsnis, 21 straipsnio 2, 3, 4 dalys, 23, 24 straipsniai, 25 straipsnio 1, 2, 4 dalys įsigalioja 2024 sausio 1 d.
3. Šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalis įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas